

Satakunnan maakuntaohjelma 2026-2029

Satakunta suunnitelmaa

Info 16.3.2026

SATAKUNTALIITTO
Regional Council of Satakunta

OHJELMA

14.00 Avaus, *Timo Vesiluoma*

14.05 Satakunnan maakuntaohjelma 2026-2029 – Satakunta suunnitelmaa, *Krista Tupala, Katja Laitinen, Saku Vähäsantanen*

- Toimintaympäristön tilannekuva maakuntaohjelman lähtökohtana
- Maakuntaohjelman kehittämismissiot
  - Paras sijainti
  - Kasvava maakunta
  - Onnellisten paikka
- Satakunnan älykkään erikoistumisen strategia
- Maakuntaohjelman seuranta ja toimeenpano

14.45 Satakuntaliiton EU-rahoitusinfo, *Jyrki Tomberg, Jenny Katila*

- Katsaus Satakuntaliiton EU-rahoitukseen
- EAKR-rahoituksen haku (27.3.2026 asti)
- JTF-rahoituksen haku (avataan keväällä 2026)

15.10 Kestävän kaupunkikehittämisen EAKR-haku – Innokaupungit Pori (Porin ekosysteemisopimus) *Teemu Heino, Porin kaupunki*

15.20 Kohti uutta ohjelmakautta 2028-2034, *Timo Vesiluoma*

15.30 Tilaisuuden päätös

Satakunta-strategia on kokonaisuus, joka sisältää:

- maakunnan pitkän aikavälin tavoitetilaa kuvaavat tulevaisuuskuvat vuoteen 2050, (**maakuntasuunnitelma**),
- neljän vuoden jaksolle (valtuustokausi) laadittavan **maakuntaohjelman**, jonka strategiset kehittämismissiot kytkeytyvät pitkän aikavälin tulevaisuuskuviin toteuttamiseen sekä
- EU:n ohjelmakausiin kytkeytyvän **älykkään erikoistumisen strategian**, jossa kuvataan maakunnan osaamis- ja innovaatioklusterit.

Satakunta-strategia

Maakuntasuunnitelma - Satakunta 2050

Tulevaisuuskuvat

Elinvoimainen ja uudistuva

Osaava ja vastuullinen

Hyvinvoiva ja vetovoimainen

Maakuntaohjelma 2026-2029 - Satakunta suunnitelmaa

Kehittämismissiot

Paras sijainti

Kasvava maakunta

Onnellisten paikka

Älykkään erikoistumisen strategia

Teollisten keskittymien vahvistaminen

Kärki- ja kasvualojen menestys

Teknologiäteollisuus - Meriteollisuus ja meriklusteri - Metsäteollisuus - Kemianteollisuus - Elintarviketuotanto ja -teollisuus - Puolustusteollisuus ja kaksikäyttöteknologiat

Satakunta suunnitelmaa

- Satakunnan maakuntaohjelma 2026-2029

Sisällysluettelo

1. JOHDANTO

1.1. Maakuntaohjelman lähtökohdat

2. SATAKUNNAN TILANNEKUVA

2.1. Satakunnan profiili

2.2. Satakunnan strateginen toimintaympäristö

2.3. Muutoksen avainajurit

3. MAAKUNTAOHJELMA 2026-2029 – SATAKUNNAN KEHITTÄMISMISSIOT

3.1. Paras sijainti

3.2. Kasvava maakunta

3.3. Onnellisten paikka

4. SATAKUNNAN ÄLYKÄS ERIKOISTUMINEN

5. TOTEUTUS JA SEURANTA

6. Liitteet

*Maakuntaohjelman
kehittämismissiot,
tavoitteet ja toimenpiteet
ovat kaikkien meidän
satakuntalaisten yhteisiä,
kumppanuudessa
toteutettavia asioita.*

SATAKUNTALIITTO
Regional Council of Satakunta

SATAKUNNAN TILANNEKUVA

SATAKUNNAN TEOLLISET KESKITTYYMÄT

Maakunnan väestö

Elinkeinorakenne ja teolliset keskittymät

Aluetalouden kehitys ja investoinnit

Tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoiminta

Väestön hyvinvointi ja terveys

Elinympäristö ja luonto

Kansainvälinen toiminta ja verkostot

Satakunnan profiili

Strateginen toimintaympäristö (SWOT)

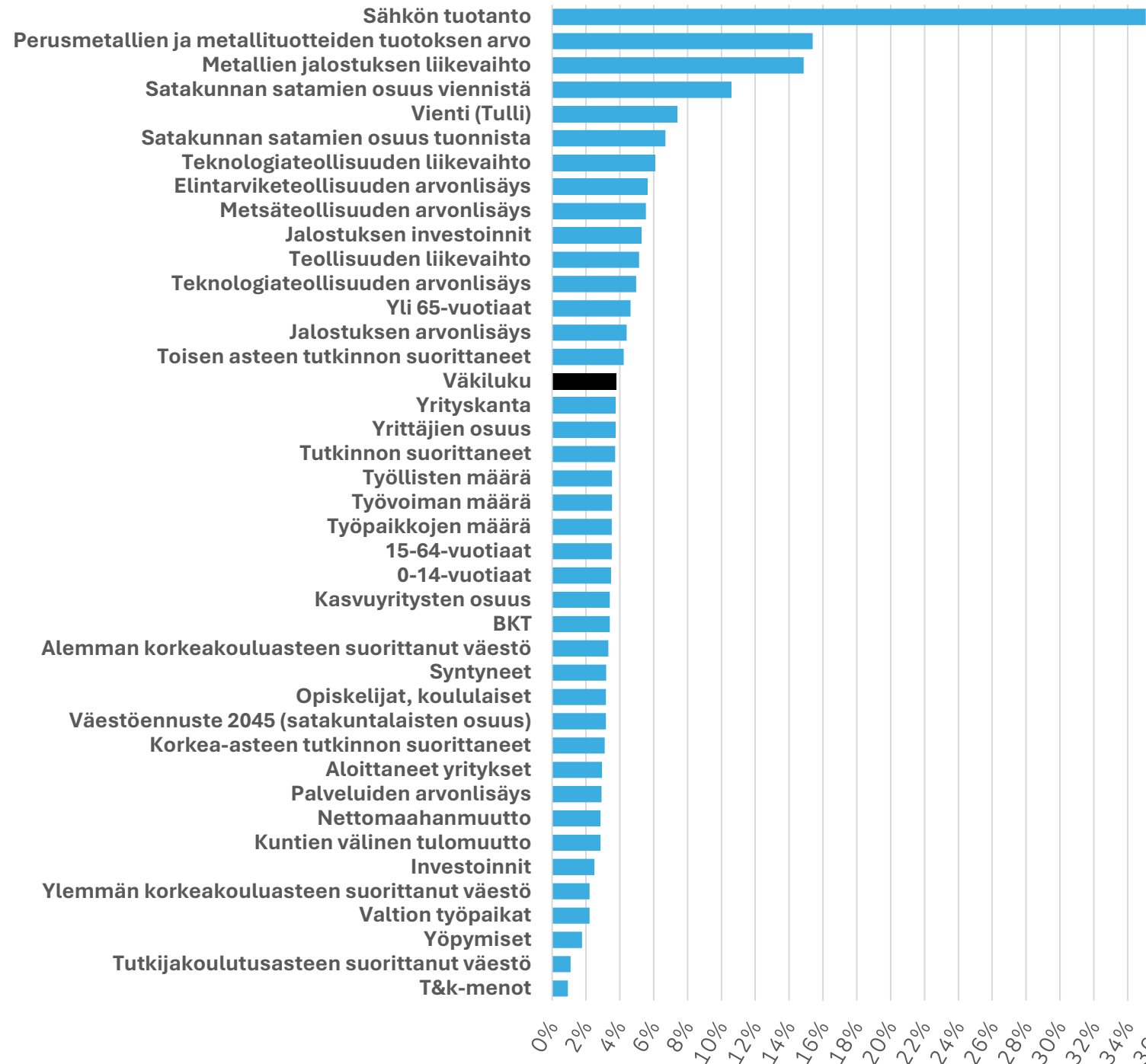
Muutosajurit

SATAKUNNAN PROFIILI

Satakunnan profiili kuvaa maakunnan osuutta koko maasta verrattuna väestöosuuteen, joka on 3,8 %.

- ↑ Profiilissa korostuvat vahvuutena sähköntuotanto (35 % Suomesta), maakunnassa tuotetun viennin arvo (7,4 %) sekä satamien kautta kulkeva vienti (10,6 %) ja tuonti (6,7 %).
- ↑ Satakunnan usean teollisuuden haaran tuotannon arvonlisäys ja liikevaihto (teknologia-, metsä- ja elintarviketeollisuus) sekä jalostussektorin arvonlisäys ja investointien taso ylittävät väestöosuuden.
- ↓ Selvästi alle väestöosuuden ovat mm. t&k-menot (0,9 %) sekä korkeakoulutettujen osuus. Myös monet väestömuuttajat ovat alle väestöosuuden, kuten muuttoliike.
- ↓ Alle väestöosuuden jäävät myös mm. yrityskanta, aloittaneiden yritysten, kasvuyritysten ja yrittäjien osuus sekä palvelujen arvonlisäys.

SATAKUNNAN STRATEGINEN TOIMINTAYMPÄRISTÖ

VAHVUUDET

- monipuolinen teollisuuden toimialarakenne, teollisuuden vientipainotteisuus ja kiinnittyminen globaaleihin arvoketjuihin
- satamat ja sijainti rannikolla, lentokenttä
- monipuolinen energiantuotanto, ja vahva energiainfrastruktuuri (monipuolinen ja määrältään suuri sähköntuotanto, vahva sähköverkko, LNG terminaalit, vetypuutkisuunnitelmat)
- teollisuuden tuotannon arvonlisäys, jalostuksen arvonlisäys
- osaamis- ja innovaatioklusterit sekä vahvat teolliset keskittymät: mm. automaatio- ja robotiikka, meri-, metalli-, teknologiametalli-, mineraali- ja energiaklusteri, korkean teknologian teollisuusalueet ja –vyöhykkeet
- jäänmurtaja- ja arktisen meriliikenteen osaamiskokonaisuus
- tulevaisuuden ympäristö- ja energiateknologioiden osaaminen
- ydinvoimaosaaminen ja ydinjätteen loppusijoitusratkaisu
- Satakunnan ruokaketju on osa kansallista huoltovarmuutta
- monipuolinen alkutuotanto ja elintarvikeklusteri
- jalostustoiminnan yritykset investoivat maakuntaan, yritysten investoinnit tutkimukseen ja innovointiin
- kansainvälisesti merkittävä metsäteollisuuden keskittymä
- metsävarat, osaaminen metsä- ja biotalouden sekä kiertotalouden osa-alueilla
- hyvinvointi- ja terveysteknologiaosaaminen
- Porin yliopistokeskus, Satakunnan ammattikorkeakoulu, Turun yliopiston opettajankoulutuslaitoksen (OKL) Rauman kampus, Diakonia-ammattikorkeakoulu (Diak Pori), Satakorkea -yhteistyö ammatillisen koulutuksen järjestäjien yhteistyö, koulutuspaikkoja kaikilla koulutusasteilla
- verkostoitunut yrittäjyyden edistämisen ja yrittäjyyskasvatuksen yhteistyö
- data-analytiikka-, tekoälyosaaminen
- osaaminen vesiensuojelussa ja tutkimuksessa, vesistöjen ja muun luonnonympäristön hoidossa
- varuskunnat, puolustusteollisuuden potentiaali, huoltovarmuus
- Selkämeri ja vesistöt, pohjavesivarat
- kansallinen, ylimaakunnallinen ja kansainvälinen verkostoituminen ja yhteistyö, maakunnan sisäisten verkostojen vahvuus
- monimuotoinen luonto-, liikunta-, ulkoilu- ja kulttuuriympäristö, monipuolinen ja rikas kulttuuriperintö
- elämys- ja hyvinvointitalous (kulttuuri, matkailu, tapahtumat, liikunta- ja muut hyvinvointipalvelut)
- toimivat paikallisyhteisöt, järjestöjen osaaminen ja yhteistyö
- erityisosaamista usealla turvallisuuden osa-alueella, Porin Turvallisuuskeskus sekä harjoitusalueet
- viihtyisä elinympäristö ja toimiva, arjen sujuvuuden mahdollistava yhdyskuntarakenne, vaihtoehtoiset asuin ympäristöt, toimivat paikallisyhteisöt, järjestöjen monipuolinen osaaminen ja yhteistyö
- International House -konsepti

SATAKUNNAN STRATEGINEN TOIMINTAYMPÄRISTÖ

HEIKKOUEDET

- laskeva väestömäärä
- työvoiman saatavuushaasteet, työvoiman kohtaanto-ongelmat
- osuus tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan menoista on vähäinen
- alueelliset erot väkiluvun muutoksessa ja väestön ikääntyminen, ikärakenne koko maan tasoa iäkkäämpi, taloudellinen huoltosuhde kansallista tasoa heikompi, samoin väestöllinen huoltosuhde.
- työllisten osuus väestöstä koko maan tasoa alhaisempi
- tuottavuuskehitys (osa toimialoista)
- harjoittelupaikkojen vähäisyys
- rajoitteet saavutettavuudessa
- alemman tieverkon heikko kunto, rataverkon häiriöherkyys
- vesistöjen tilan heikkeneminen ja hidas elpyminen
- kulttuuriympäristöjen hoidon haasteet
- korkeakoulutettujen määrä tutkijakoulutuksen saaneiden määrä
hyvinvointihaasteet ja niistä aiheutuvat kustannukset
- luonnon monimuotoisuuden heikkeneminen (luontokato)
- Suomen merkittävin tulvariskialue
- väestön väheneminen, suuret alueelliset erot väkiluvun muutoksessa ja ikärakenteen vinoutumisessa
- osallisuuden ja mielen hyvinvoinnin tilanne,
- nuorten pahoinvointi

SATAKUNNAN STRATEGINEN TOIMINTAYMPÄRISTÖ

MAHDOLLISUUDET

- Uudistuvan teollisuuden mahdollisuudet, (teollisuus 4.0 ja 5.0)
- Huoltovarmuuden roolin kasvu
- Puolustusteknologia ja kaksikäyttöteknologiat
- Puhtaan siirtymän mahdollisuuksiin sisältyy myönteisen päästökehityksen lisäksi myös uudet avautuvat liiketoimintamahdollisuudet sekä pilotit markkina-alueen yrityksille.
- Invest-in toiminta
- Euroopan komission innovaatiolaakso (kiertotalous ja biotalous)
- Robocoast- EDIH –verkosto
- Vihreä vetytalous
- Yhteiskunnan sähköistyminen ja energiamurros, jotka lisäävät teknologiametallien kysyntää ja luovat kasvua teknologiaklusterin yrityksille sekä kasvun mahdollisuuksia myös akkumateriaalien kierrättämiselle.
- Puolustusyhteistyö (NATO)
- Ilmailu- ja avaruusteknologian yhteistyön kehittäminen (NASA)
- Sijainti rannikolla, turvallisuusrannikko, satamien ja satamayhteyksien kehittäminen
- Työ- ja koulutusperäinen maahanmuutto
- Osaamis- ja innovaatioklustereiden kansainväliset kumppanuudet
- Korkean jalostusasteen palvelujen kehittäminen (digitaalisuus, tekoäly) sekä start up-toiminta
- Yritysten uudistuminen, kasvu ja kilpailukyvyyn parantaminen

UHAT

- Väkiluvun kehitys pitkällä aikavälillä laskeva
- Julkisten palvelujen saatavuuden heikentyminen
- Osaavan työvoiman puute, työkäisten määrän lasku
- Koulutuksen aloituspaikkojen väheneminen
- Veto- ja pitovoiman heikkeneminen
- Sähkönsiirtoyhteyksien riittävyys
- Sään ääri-ilmiöt, sää- ja vesilojen muutokset, Suomen merkittävin tulvariskialue (Pori)
- Luonnon monimuotoisuuden heikkeneminen
- Lainsäädännön muutosten vaikutukset pidemmällä aikavälillä kv-koulutuksen vetovoimaan
- Kansallisten t&k-panosten vähäisyys Satakunnassa
- Kilpailu osajista ja investoinneista muiden alueiden kanssa
- Tuottavuuden kasvun tyrehtyminen

Satakunnan maakuntaohjelma 2026-2029

Satakunta suunnitelmaa

Info 16.3.2026

SATAKUNTALIITTO
Regional Council of Satakunta

Satakunnan maakuntaohjelma 2026-2029

Satakunta suunnitelmaa

KEHITTÄMISMISSIOT

SATAKUNTA SUUNNITELMAA

Satakunnan maakuntaohjelma 2026-2029

Satakunnan maakuntaohjelman 2026-2029 strategiset kokonaisuudet on tilannekuvan, sekä valmisteluprosessin pohjalta tehdyn analyysin pohjalta tiivistetty kolmeen kehittämismission:

- **Paras sijainti**
- **Kasvava maakunta**
- **Onnellisten paikka**

Kehittämismissiot kuvaavat Satakunnan tavoitteellista tahtotilaa, jota kohti maakuntaa halutaan kehittää valtuustokaudella 2026-2029. Kukin kehittämismissio myös osaltaan tukee Satakunnan maakuntasuunnitelma 2050:n visiota. Kehittämismissioita on tarkennettu tavoitteilla ja toimenpiteillä.

PARAS SIJAINTI

Kehittämismissiomme: Satakunnan sijainti on Suomen paras. Tarjoamme parhaan ympäristön sähkön hyödyntämiseen ja huolehdimme siitä, että energiaklusterimme kasvaa puhtaan siirtymän kautta. Kytkemme koko Suomen Satakunnan satamien kautta Eurooppaan ja maailmalle. Geopolitiikan murroksen myötä Satakunnasta on tullut Suomen turvallisuusrannikko. Satakunta on Suomen paras maakunta elinvoiman ja uudistumisen kannalta.

PARAS SIJAINTI

Kehittämistavoitteet ja -toimenpiteet

Kytkemme koko Suomen Satakunnan turvallisuusrannikon satamien ja meriliikenteen kautta länteen ja Eurooppaan.

Satakunnassa sijaitsee kansallisesti ja eurooppalaisesti merkittävä meriklusteri, joka kattaa telakkateollisuuden, jäänmurtajaosaamisen, satamatoiminnot, merilogistiikan ja siihen liittyvät alihankintaketjut. Tavoitteena on, että Satakuntaan muodostuu Itämeren johtava meriteollisuuden ja arktisen meriliikenteen osaamiskeskittymä vuoteen 2029 mennessä.

Tarjoamme myös hyvän sijaintipaikan investoinneille, turvallisuus- ja puolustusteollisuudelle sekä vahvistamme Satakunnan asemaa ja brändiä kansainvälisenä toimijana ja merkittävänä vientimaakuntana.

- Parannamme saavutettavuutta ja logistiikan toimivuutta liikennejärjestelmäsuunnitelman tavoitteiden mukaisesti. Saavutettavuus ja logistiikka ovat tärkeitä elinkeinoelämälle, asumiselle ja varuskuntien toimintakyvylle.
- Kehitämme huoltovarmuuden ja alueellisen varautumisen sekä sotilaallisen liikkuvuuden osalta Satakunnan infraa (Valtatiet 2, 8, 11, 12, 23, kantatie 44, rataverkko (ml. Pori-Parkano-Haapamäki raideyhteys, lentokenttä, lentoyhteydet satamat).
- Parannamme Porin ja Tampereen välistä henkilö- ja tavaraliikenteen ratayhteyttä sekä älyliikenteen ratkaisuja vt 11, vt 8:n ja vt 2:n yhteyksissä.
- Edistämme meri-, ilma-, raide- ja tielogistiikan yhteensovittamista.
- Kehitämme lentokentän palvelutasoa koulutuskenttänä sekä lentokenttäalueen profiilia vähähiilisen ja turvallisen ilmailun ja logistiikan keskuksena.
- Vahvistamme Satakunnan roolia arktisen meriliikenteen ja jäänmurron eurooppalaisena keskuksena, mukaan lukien suunnittelu-, valmistus- ja elinkaaripalvelut sekä vähäpäästöiset käyttövoimat.
- Edistämme jäänmurtajiin liittyvien investointien ja TKI-hankkeiden rahoitusta (EU CEF/TEN-T, EDF, Horisontti, kansallinen) ja kehitämme Security & Dual-Use-innovaatioympäristöä meriklusteriin (testialustat, simulaatiot, kykyjen arviointi).
- Kehitämme Satakunnan satamien sisämaayhteyksiä kansainvälisinä solmukohtina.
- Vahvistamme Porin sataman roolia länsirannikon keskeisenä vienti- ja logistiikkakeskuksena, joka palvelee myös vihreän siirtymän investointeja ja kiertotalousklustereita.
- Edistämme turvallisuus- ja puolustusalan tutkimus- ja kehittämistoimintaa, josta syntyy uusia mahdollisuuksia yritys yhteistyölle niin puolustusvoimien kuin Naton sekä EU:n kanssa.
- Lisäämme teollisuuden ja koko elinkeinoelämän varautumiseen, turvallisuustietoisuuteen sekä kriisinkestävytyteen liittyvää osaamista ja yhteistyötä sekä riskienhallintaosaamista ja varautumis- ja turvallisuussuunnittelua.
- Kehitämme Turvallisuuskeskuksen (Safety and Security Center) toimintaa osana huoltovarmuutta- ja turvallisuutta.
- Lisäämme Satakunnan vientiteollisuudelle kansallisia t&k- panoksia.
- Sujuvoitamme lupakäytäntöjä ja lisäämme sääntelyn ennustettavuutta osana suotuisaa toimintaympäristöä.

PARAS SIJAINTI

Kehittämistavoitteet ja -toimenpiteet

Vahvistamme Satakunnan energiakeskittymää, koska yhteiskunnan sähköistyminen ja energiamurros tuovat Satakunnalle mahdollisuuksia.

- Vahvistamme Satakunnan asemaa monipuolisen energiatuotannon osaamiskeskittymänä.
- Lisäämme monipuolista energia-alan osaamista ja koulutusta, liiketoimintaa sekä kansainvälistä yhteistyötä.
- Edistämme uusiutuvan energian tuotantoa ja käyttöä sekä liiketoimintaosaamista.
- Pilotuimme älykkäitä sähköverkkoja (smart grids), jotka mahdollistavat kulutuksen optimoinnin ja uusiutuvan energian tehokkaan integroinnin.
- Kehitämme sähköverkkoja ja verkkoliityntöjä vihreän siirtymän tarpeisiin soveltuvaksi.
- Edistämme vetyputki-infrastruktuurin toteutumista.
- Kehitämme vihreän teollisuuden ja uusiutuvan energian innovaatiokeskittymän, jossa yhdistyvät teollinen kiertotalous, vetytalous ja automaation huippuosaaminen.
- Edistämme satakuntalaisten yritysten mukaanpääsyä vihreän siirtymän investointien toteuttamiseen.
- Vahvistamme kiertotaloutta, joka on kriittisten raaka-aineiden riittävyyden, kestävyys ja hyväksyttävyyden kannalta tärkeää teknologiametalliklusterille.
- Edistämme uusia akkumateriaalien- ja metallienkierrätysinvestointeja sekä teknologia- ja akkumetallien valmistusta.

PARAS SIJAINTI

Kehittämistavoitteet ja -toimenpiteet

Mahdollistamme tuottavuuden kasvun sekä uudistamme Satakunnan kilpailukykyä vahvistavia teollisia keskittymiä sekä niihin liittyviä yritysalueita.

- Laadimme Satakunnalle teollisuusstrategian
- Nostamme Satakunnan tutkimus- ja kehitystoiminnan tasoa
- Edistämme maakunnan korkeakoulutusta sekä jatkuvaa oppimista.
- Vahvistamme tutkimusinstituuttien ja -keskusten toimintaa.
- Suuntaamme resursseja käytännönläheiseen implementoivaan tutkimukseen, jossa toimijat tuottavat yhdessä tuloksia.
- Luomme yhteisiä foorumeita tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan edistämiseksi.
- Vahvistamme tuottavuuden kasvua hyödyntämällä digitalisaatiota, uusia teknologioita ja innovatiivisia ratkaisuja.
- Luomme maakunnalle yhteisen brändin ja vahvistamme vetovoimaviestintää osaamisestamme ja vahvuksistamme.
- Kokoamme Satakuntaan turvallisuus- ja puolustusklusterin innovaatioverkoston.
- Tunnistamme maakunnan keskeiset alihankintaverkostot ja vahvistamme niiden kytkeytymistä arvoketjuihin.

Toteutamme puhtaan siirtymän ja hiilineutraalisuuden etenemisen Satakunnassa.

- Kehitämme uusia teknologisia ratkaisuja ja innovaatioita teollisuudelle esim. digitalisaatioon, robotiikkaan, automaatioon, logistiikkaan ja puhtaaseen siirtymään liittyen.
- Vahvistamme yritysten toimintaympäristöä investointien sekä uusien yritysten ja osaavan työvoiman houkuttelemiseksi.
- Lisäämme Invest-in toimintaa.
- Edistämme puhtaan siirtymän hankkeita ja investointeja sekä tavoitteiden yhteensovittamista sekä kokonaisvaltaista vaikutusten arviointia.

KASVAVA MAAKUNTA

Kehittämismissiomme: *Satakunta on kasvava maakunta.*

Vastaamme tulevaisuuden väestörakenteen kehitykseen sekä työvoimatarpeeseen kansainvälistymällä. Edistämme osaavan työvoiman saantia ja maakunnassa opiskelee aikaisempaa enemmän opiskelijoita.

Kasvatamme Satakunnan yritysekosysteemejä kestävästi.

Luomme Satakunnasta Suomen uudistuvan yrittäjyysmaakunnan.

Vahvistamme koulutus- ja tutkimusorganisaatioiden toimintaa sekä uudistamme toimintatapoja. Teemme vastuullisesta toimintatavasta maakunnan yrityksille ja toimijoille kilpailuedun.

Satakunta on osaava sekä vastuullinen.

KASVAVA MAAKUNTA

Kehittämistavoitteet ja -toimenpiteet

Luomme maakunnan koulutus- ja tutkimusorganisaatioihin uusia toimintatapoja sekä uudistamme osaamista ja elinkeinorakennetta tiiviissä yhteistyössä työelämän kanssa. Huolehdimme maakunnan sosiaalisesta pääomasta ja kulttuurisesta pääomasta sekä niiden vahvistumisesta.

- Lisäämme yritys-oppilaitosyhteistyötä, joka luo osaamista ja osaajia yrityksiin.
- Varmistamme koulutustarjonnan sekä harjoittelu- ja oppisopimuspaikkojen saatavuuden huomioiden niin nuorten koulutuksen kuin yritysten tarpeisiin nopeasti vastaavan täydennys- ja uudelleenkouluttautumisen.
- Ennakoimme sekä pitkän että lyhyen aikavälin osaamis- ja koulutustarpeita, jotta maakunnan koulutustarjonta kohtaisi mahdollisimman hyvin maakunnan toimijoiden koulutus- ja osaamistarpeen.
- Edistämme osaavan työvoiman saatavuutta kehittämällä jatkuvan oppimisen palveluja, oppimisympäristöjä sekä oppilaitosten ja yritysten välistä yhteistyötä.
- Vahvistamme toisen asteen ammatillisen koulutuksen roolia osaavan henkilöstön tuottajana eri alojen yritysten työvoimatarpeisiin.
- Vastaamme uuden kansallisen korkeakoulutuksen ja tutkimuksen vision tavoitteisiin kehittämällä korkeakoulutusta Satakunnassa.
- Asetamme tavoitteeksi luoda alueellisen korkeakoulutuksen ja tutkimuksen kehittämisen pitkän aikavälin ratkaisuja.
- Kehitämme ja vahvistamme jatkuvan oppimisen mahdollistavia, vetovoimaisia koulutuspolkuja opiskelijoille ja työntekijöille aina tohtoriksi asti.
- Vahvistamme Satakunnan älykkään erikoistumisen osaamisalueita sekä innovaatioiden ja uusien ratkaisujen kehittämistä vastuullisesti ja kestävästi, vihreän siirtymän tavoitteet ja digitalisaation mahdollisuudet huomioiden.
- Edistämme koulutus- ja tutkimusorganisaatioiden sekä hyvinvointialueen yhteistyötä osaamisen vahvistamisessa sekä maakunnan strategisessa kehittämisessä ja t&k -toiminnassa.
- Kehitämme korkeakoulutuksen ja tutkimuksen keskittymää huoltovarmuuden, puolustusteknologian ja kaksikäyttötekнологian edistämiseksi.
- Edistämme teknologia-, energia- ja hyvinvointialojen tutkimusta sekä kehitämme uusia maisteri- ja tohtoripolkuja yhteistyössä kansallisten ja kansainvälisten korkeakoulujen kanssa.
- Vahvistamme ilmastonmuutoksen hillintään ja varautumiseen liittyvää osaamista.

KASVAVA MAAKUNTA

Kehittämistavoitteet ja -toimenpiteet

Tavoitteenamme on, että Satakunnan nettomaahanmuuton taso kolminkertaistuu vuoteen 2040 mennessä 640 henkilöstä 1920 henkilöön vuodessa. Tavoitteena on myös, että Satakunnassa asuvien ulkomaan kansalaisten työllisyysaste on samalla tasolla kuin Suomen kansalaisten työllisyysaste.

- Kasvatamme työ- ja koulutusperustaista maahanmuuttoa sekä parannamme kotoutumista.
- Vahvistamme veto- ja pitovoimaa kansainvälisten opiskelijoiden ja osaajien näkökulmasta.
- Edistämme kansainvälisten opiskelijoiden ja osaajien integroitumista maakuntaan edistämällä työllisyyttä ja tukemalla työharjoittelu- ja työpaikkojen saatavuutta.
- Vahvistamme maakunnallista yhteistyötä eri toimijoiden välillä.
- Lisäämme korkeakoulutuksen kansainvälisten opiskelijoiden aloituspaikkojen määrää.
- Vahvistamme International House-konseptin kehittymistä Satakunnassa. Laajennamme konseptia maakunnan jokaiselle seudulle.
- Edistämme pk-yritysten pääsyä kansainvälisille työmarkkinoille kehittämällä neuvontaa, rekrytointikanavia ja kotouttamisen tukipalveluita.

Huomioimme teknologisen kehityksen (ml. murrosteknologiat), muuttuvat osaamistarpeet ja työn murroksen. Päivitämme osaamista, ylläpidämme jatkuvaa oppimista sekä edistämme työvoiman kohtaantoa. Luomme koulutuksen ja tieteen avulla yhteiskuntaa vahvistavaa ja uudistavaa sivistysperustaa.

- Kehitämme työelämän laatua sekä tuemme työelämän nivelvaiheita, jotta voimme vastata työn murrokseen.
- Ennakoimme osaamistarpeita ja panostamme koulutuksen kehittämiseen siten, että se palvelee jatkuvasti muuttuvia osaamistarpeita.
- Edistämme yhteistyötä työvoiman osaamisen ja työmarkkinoiden kehittämisessä.
- Seuraamme teknologisen kehityksen tilannekuvia, johdamme tiedolla ja tunnistamme uudet potentiaalit.
- Vahvistamme kehittämistoimijoiden, tutkimus- ja koulutusorganisaatioiden, hyvinvointi- ja työllisyysalueiden sekä elinkeinoelämän ennakointi- ja innovaatiotoiminnan maakunnallista, kansallista ja kansainvälistä yhteistyötä.
- Edistämme aineettoman arvonluonnin osaamista.

KASVAVA MAAKUNTA

Kehittämistavoitteet ja -toimenpiteet

Olemme aktiivisena toimijana mukana kansainvälisissä ja globaaleissa kehityskuluissa sekä tunnistamme uudet potentiaaliset avaukset.

- Vahvistamme satakuntalaisia innovaatio- ja osaamisklustereita ja niiden kytkeytymistä kansainvälisiin kumppanuuksiin ja toimintaan.
- Kasvatamme teollisuuden tuotteiden ja palveluiden jalostusarvoa ja luomme edellytykset uusille markkina-avauksille ja sitä kautta kansainväliselle kasvulle.
- Houkuttelemme osaamisen ja arvoverkkojen kautta maakunnan teollisiin keskittymiin lisää toimijoita ja investointeja.
- Vahvistamme koulutus- ja tutkimuslaitosten monipuolista teknologioiden käyttöönotto- ja muuta osaamista (ml. evaluointi- ja testaustoiminta) puolustusteollisuuden pk-yritysten TKI-toiminnan, verkostoitumisen sekä kansainvälistymisvalmiuksien edistämiseksi.
- Edistämme Satakunnan toimijoiden kytkeytymistä ilmaisu- ja avaruusteknologiaa hyödyntäviin hankkeisiin.
- Suuntaamme kehittämisresursseja uusiin avauksiin, maakunnan teollisten keskittymien vahvistamiseen sekä kärki- ja kasvualojen menestymiseen. (Satakunnan älykkään erikoistumisen strategia täsmentää kehittämistoimenpiteitä)

Luomme kestävästä kasvusta ja resurssiviisaudesta Satakunnan kilpailuedun. Edistämme vastuullista toimintaa, tuotantoa ja jalostusta. Mahdollistamme uusien investointien sijoittumisen Satakuntaan.

- Huomioimme, että kasvun hidasteiden poistamisessa keskeisessä roolissa ovat julkisten toimijoiden toimet maankäytön, asumisen, liikenteen ja koulutuksen sekä yleisen infrastruktuurin osalta.
- Tarvitsemme kasvun vauhdittamiseksi syvempää yhteistyötä digitalisaation hyödyntämisessä sekä sähköistymisen luoman kasvun mahdollisuuksien ymmärtämisessä ja kehittämisessä kestävästi, puhtaan siirtymän tavoitteet ja digitalisaation mahdollisuudet huomioiden.
- Edistämme tekoälyn mahdollisuuksien hyödyntämistä.
- Luomme maakunnalle yhteisen brändin ja markkinoimme sitä sekä elinkeinoelämän ja asukkaiden että tulevaisuuden osaajien suuntaan.
- Edistämme luovan talouden toimintaa muun muassa tukemalla luovien alojen verkostojen toimintaa, tuomalla esille luovan talouden tuotteita ja palveluita, hyödyntämällä digitalisaation mahdollisuuksia esimerkiksi tapahtumatuotannossa.

KASVAVA MAAKUNTA

Kehittämistavoitteet ja -toimenpiteet

Vahvistamme yrittäjyyttä ja uudistuvaa yrittäjyysmaakuntaa, luomme Satakunnasta Suomen yrittäjyysmaakunnan ja tavoittelemme yritysten määrän kasvua

- Lisäämme kiinnostusta yrittäjyyteen yrittäjyyskasvatuksen sekä kattavien ja laadukkaiden neuvonta- ja tukipalvelujen avulla.
- Kehitämme liiketoimintaympäristöjä, jotka houkuttelevat uusia yrityksiä, start up -yrityksiä sekä innovaatioita.
- Edistämme vastuullista liiketoimintaa, start up –yrityksiä, kevytyrittäjyyttä, yritysten kasvua ja kansainvälistymistä ja digitalisaatiota.
- Vahvistamme pk-yritysten työelämän laatua ja tuottavuutta sekä henkilöstön ja yrittäjien osaamista.
- Edistämme kattavien ja laadukkaiden sekä kasvua tukevien yritysneuvonta- ja tukipalvelujen kehittämistä.
- Vahvistamme Satakunnan yrityskentän kansainvälistymistä ja monikulttuurisuutta.
- Lisäämme yritysten ja organisaatioiden varautumista, turvallisuuskulttuuria, turvallisuusjohtamista ja kyberturvallisuusosaamista maakunnallisen yhteistyön kautta.
- Varmistamme yritysturvallisuuden ja kriisinkestävän liiketoiminnan kehittämis- ja osaamiskeskittymää yhteistyössä elinkeinoelämän, kehittämistoimijoiden, oppilaitosten ja viranomaisten yhteistyönä.

**Varmistamme, että Satakunnan energiaklusteri sekä vastuullinen ruokaketju ja metsätalous ylläpitävät myös kansallista huoltovarmuutta ja omavaraisuutta .
Edistämme myös Satakunnan luonnonvarojen kestävää hyödyntämistä, jalostusta ja markkinointia sekä vahvistamme Satakunnan ruokavientiä.**

- Edistämme aurinko-, tuuli- ja aaltoenergian sekä vetyenergian mahdollisuuksia.
- Suuntaamme resursseja maa-, metsä- ja kalatalouteen sekä ruoantuotantoon.
- Huomioimme erityisesti kiertotalouden ja vastuullisuuden kehittämisen elintarvikeklusterissa ja ruokaketjussa.
- Edistämme vesihuoltovarmuutta sekä uudistavaa viljelyä, joka parantaa maan kasvukuntoa, lisää hiilensidontaa ja tukee luonnon monimuotoisuutta.
- Edistämme maakunnan teollisuustuotannon sivuvirtojen jatkokäytön kehittämistä uusiksi tuotteiksi.
- Vahvistamme valmiutta innovaatioiden nopeaan käyttöönottoon.
- Varmistamme ruokaketjun kestävyden, huoltovarmuuden ja vientipotentiaalin kasvun.

ONNELLISTEN PAIKKA

Kehittämismissiomme: Satakunta on Suomen onnellisin maakunta.

Kehitämme tulevaisuuden Satakuntaa, jossa vahvistuu satakuntalaisten kokema hyvinvointi, turvallisuus ja onnellisuus. Yhteisöllisyys, osallisuus ja osallistuminen lisäävät sosiaalista kestävyttä, turvallisuutta ja oikeudenmukaisuutta.

Maakunnassa on viihtyisiä elinympäristöjä, monipuolisia työ- ja koulutusmahdollisuuksia sekä toimivat palvelut. Satakunnassa on ainutlaatuista vetovoimaa, joka lisää kiinnostusta Satakuntaa kohtaan. Kehitämme maakuntaa huomioiden ekologisen kestävyden ja ilmastotavoitteet.

Pitovoimaamme lisäävät turvallinen ja sujuva arki, moninaiset kulttuurin arvoketjut sekä uniikki ja monimuotoinen luonto. Satakuntalaiset uskovat tulevaisuuteensa maakunnassa.

ONNELLISTEN PAIKKA

Kehittämistavoitteet ja -toimenpiteet

Tunnistamme ja ratkaisemme väestörakenteen muutoksista johtuvia haasteita maakunnan elinvoimalle.

(Tavoite sisältää kuvauksen muuttuvan väestörakenteen ja -määrän ennakoivaan hallitsemiseen liittyvät alueellisista toimista, älykäs sopeutuminen)

- Palvelujen saatavuuden varmistamiseksi edistämme maakunnan toimijoiden yhteistyötä, toimialarajat ylittäviä kumppanuuksia, palveluketjujen sekä mm. digitaalisten palvelujen kehittämistä. Kehitämme palvelurakenteita vastaamaan muuttuvan väestörakenteen tarpeisiin.
- Huomioimme ikääntyneiden määrän kasvun palvelujen suunnittelussa ja kehittämisessä, myös esteettömyyden ja arjen sujuvuuden näkökulmasta.
- Vahvistamme väestön osallistumisastetta kaikissa ikäryhmissä tukemalla osallisuutta, yhteisöllisyyttä ja vaikuttamismahdollisuuksia.
- Lisäämme maakunnan veto- ja pitovoimaa kehittämällä koulutusmahdollisuuksia, elinympäristön laatua ja yhteisöllisyyttä. Vahvistamme osaavan työvoiman saatavuutta.
- Tuemme tuottavuuden kasvua hyödyntämällä digitalisaatiota, uusia teknologioita ja innovatiivisia ratkaisuja.
- Edistämme työ- ja koulutusperäistä maahanmuuttoa sekä vahvistamme kotoutumista ja kansainvälisten osaajien työllistymistä.
- Ylläpidämme ja kehitämme kulttuuri-, liikunta- ja vapaa-ajan palveluja, jotka tukevat hyvinvointia, osallisuutta ja alueen veto- ja pitovoimaa.
- Lisäämme maaseudun elinvoimaa kehittämällä saavutettavuutta, palveluja ja yhteisöllisiä toimintamalleja.
- Vahvistamme yhteisöllisyyttä ja osallisuutta, jotka lisäävät alueen veto- ja pitovoimaa sekä uudistumiskykyä.

ONNELLISTEN PAIKKA

Kehittämistavoitteet ja -toimenpiteet

Turvaamme hyvinvoinnin ja hyvän elämän edellytykset edistämällä kestäväää hyvinvointia, jossa yksilön, yhteisön ja ympäristön hyvinvoinnista huomioiminen kulkevat käsi kädessä. Haluamme, että kaikki satakuntalaiset pysyvät mukana.

- Kehitämme vaikuttavia hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toimintamalleja, vahvistamme terveyttä ja hyvinvointia edistävää aktiivista elämäntapaa ja yhteisöllisyyttä kaikille satakuntalaisille. Yhteisöllisyyden ja osallisuuden vahvistuminen lisää koettua hyvinvointia ja luovat alueelle pito- ja vetovoimaa.
- Edistämme kestäväää hyvinvointia vahvistamalla hyvinvointitaloutta.
- Kehitämme ratkaisuja eriarvoistumiskehityksen katkaisemiseksi ja osallisuuden lisäämiseksi sekä kotoutumisen edistämiseksi.
- Edistämme lasten ja nuorten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia esim. nuorisovaltuustoissa.
- Kehitämme nuorten ja heikossa työmarkkina-asemassa olevien työmarkkinoille pääsyä edistäviä toimintamalleja ja neuvonta- ja ohjauspalveluja sekä edistämme toimijoiden verkosto- ja yritysysteistyötä.
- Edistämme erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden koulutuksen alueellista kattavuutta ja yhdenvertaisia mahdollisuuksia osaamisen kehittämiseen.
- Vahvistamme julkisten palvelujen rinnalla yritysten, järjestöjen ja neljännen sektorin toimijoiden aktiivista mukanaoloa ja kumppanuutta sekä tunnistamme niiden merkityksen hyvinvoinnin ja osallisuuden tuottamisen resurssina. Tuemme rakenteita ja työkaluja sektorirajat ylittävän monialaisen yhteistyön edistämiseen.
- Edistämme luontoon, kulttuuriin ja liikuntaan liittyvien palvelujen saavutettavuutta kehittämistä hyvinvoinnin edistämiseksi ja henkisen kriisinkestävyyden vahvistamiseksi. Edistämme Satakunnan liikunta-, järjestö- ja kulttuuristrategioiden toimeenpanoa.
- Käynnistämme Satakunnan mielenterveyden ohjelman ja toteutamme sitä satakuntalaisten työkyvyn parantamiseksi ja mielenterveyteen liittyvien sairauksien ennaltaehkäisemiseksi.
- Vahvistamme työ- ja opiskeluperäisen maahanmuuton kautta Satakuntaan saapuneiden hyvinvoinnin ja hyvän elämän edellytyksiä.

ONNELLISTEN PAIKKA

Kehittämistavoitteet ja -toimenpiteet

Huolehdimme sujuvan ja turvallisen arjen edellytyksistä edistämällä palvelujen saatavuutta, infrastruktuurin toimivuutta sekä sujuvia yhteyksiä.

- Kehitämme palvelujen saatavuutta edistäviä ratkaisuja, edistämme maakunnan toimijoiden yhteistyötä, laaja-alaisia kumppanuuksia sekä mm. digitaalisten palvelujen kehittämistä.
- Edistämme älykkäitä ja kestäviä liikenne-, liikkumis-, tietoliikenne- ja logistiikkaratkaisuja, jotka mahdollistavat henkilöiden, tavaroiden ja tiedon sujuvat yhteydet.
- Vahvistamme turvallisuuteen ja varautumiseen liittyvää osaamista, yhteistyötä ja innovaatioiden ja palvelujen kehittämistä.
- Turvaamme viihtyisän, toimivan, turvallisen ja ympäristöarvot huomioonottavan asuin- ja elinympäristön maankäytön suunnittelulla, kaavoituksella ja rakennussuunnittelulla.
- Vahvistamme huoltovarmuutta kehittämällä energiantuotantoa, ruokaketjua ja logistiikkaverkostoja sekä edistämällä yhteistyötä kokonaisturvallisuuden ja kriisinkestävyyden parantamiseksi.
- Vahvistamme järjestöjen roolia ja toimintaedellytyksiä hyvinvoinnin, osallisuuden ja turvallisuuden edistämiseksi tukemalla niiden osaamista, yhteistyötä ja osallistumista palvelujen kehittämiseen.
- Tuemme satakuntalaisten omaa aktiivisuutta ja mahdollisuuksia toimia aktiivisesti lähiyhteisöissään sekä osallistua järjestö- ja vapaaehtoistyöhön.
- Pyrimme ehkäisemään onnettomuuksia ja niistä aiheutuvia vahinkoja sekä edistämään yleistä turvallisuutta ja huolehtimaan liikenneturvallisuuden lisäämisestä.

ONNELLISTEN PAIKKA

Kehittämistavoitteet ja -toimenpiteet

Turvaamme luonnon monimuotoisuuden sekä edistämme ilmastotavoitteiden ja vesistöjen hyvän tilan saavuttamista.

- Vahvistamme ilmastonmuutokseen sopeutumiseen ja varautumiseen liittyvää osaamista ja edistämme laajapohjaisia toimia, yhteisvaikutusten arviointia ja maakunnallisen sopeutumissuunnitelman laadintaa.
- Edistämme maakunnan hiilineutraaliustavoitteita (HINKU) sekä ilmastoviisaita ratkaisuja mm. vähentämällä päästöjä, vahvistamalla hiilinieluja, edistämällä kiertotaloutta ja energiatehokkuutta sekä tukemalla ilmastotietoisuutta.
- Parannamme kokonaisvaltaisesti vesien tilaa ja vesiluonnon monimuotoisuutta. Tuemme kuormituksen vähentämiseen tähtäävää toimintaa valuma-alueilla vesistöjen tilan parantamiseksi.
- Luonnon monimuotoisuuden vaalimiseksi edistämme yhtenäisten virkistys- ja viherverkostojen säilymistä sekä ekologisten yhteyksien turvaamista.
- Huolehdimme ekosysteemien elpymistä muun muassa huomioimalla vuonna 2026 valmistuvan kansallisen ennallistamissuunnitelman ja valmistelussa olevan Satakunnan luonnon monimuotoisuusohjelman (LUMO) tavoitteet.
- Edistämme metsien kestävää hoitoa ja käyttöä sekä metsien eri käyttömuotojen yhteensovittamista.
- Tunnistamme kulttuuri- ja luonnonympäristöjen arvot ja edistämme lähiluonnon virkistyskäyttämahdollisuuksia.
- Vähennämme liikenteen päästöjä panostamalla kestävämpiin kulkumuotoihin, vähäpäästöisempiin polttoaineisiin ja digitaaliseen saavutettavuuteen.
- Tuemme materiaalien lajittelua ja kestäviä logistiikkaketjuja edistävien resurssiviisautta tukevien palvelukonseptien kehittämistä.

ONNELLISTEN PAIKKA

Kehittämistavoitteet ja -toimenpiteet

**Vahvistamme maakunnan kulttuuria,
elämystaloutta sekä veto- ja
pitovoimaa**

- Luomme ja vahvistamme Satakunnan maakuntabrändiä.
- Viestimme yhdessä maakunnan vahvuuksista, osaamiskeskittymistä sekä erityispiirteistä.
- Kehitämme elämystalouden (matkailu, tapahtumat, kulttuuri, liikunta) vastuullista ja kestävästä kehittämistä, osaamista ja kansainvälistymisvalmiuksia.
- Vahvistamme matkailu-, kulttuuri-, taide- ja luovien alojen sekä liikunta- ja hyvinvointialojen verkostoitumista, yhteistyötä, osaamista ja innovaatiotoimintaa ja kytkeytymistä laajemmin maakunnan elinvoiman ja kasvun edistämiseen.
- Ylläpidämme laadukkaita kulttuuri-, liikunta- ja vapaa-ajan palveluja ja -rakenteita.
- Vahvistamme kulttuuri- ja taidealan sekä luovien alojen mahdollisuuksia luoda lisäarvoa sekä kehitämme uusia alustoja ja rakenteita, joihin maakunnan kulttuuri- ja taidealojen toimijat voivat kiinnittyä. Hyödynnämme kulttuuri- ja taidepalveluja hyvinvointipalveluissa ja edistämme niiden saatavuutta ja saavutettavuutta.
- Edistämme Lounaismaan kansallispuistohanketta.
- Huolehdimme monimuotoisista luonto-, liikunta- ja kulttuuriympäristöistä sekä kulttuuriperinnöstä ja rakennetun ympäristön laadusta osana maakunnan vetovoimaa, hyvinvointia ja elinvoimaa.

SATAKUNNAN ÄLYKÄS ERIKOISTUMINEN 2021-2027

SATAKUNNAN ÄLYKKÄÄN ERIKOISTUMISEN STRATEGIAN PÄIVITYS

Älykäs erikoistuminen tarkoittaa kunkin alueen kilpailuetujen korostamista sekä alueellisten sidosryhmien tuomista tulevaisuudennäkymän tueksi. Se tarkoittaa myös alueellisten innovaatiojärjestelmien vahvistamista.

Älykkään erikoistumisen alueelliset strategiat tukevat osaltaan kansallista tavoitetta nostaa TKI-investointien osuus BKT:stä 4 %:iin ja niiden tulee olla linjassa ilmastotavoitteiden ja ”do no significant harm” -periaatteen kanssa.

Älykkään erikoistumisen strategiat suuntaavat EU:n alue- ja rakennepolitiikan rahoituksen kohdentamista vuosina 2021–2027. Maakuntaohjelman 2026–2029 laadinnan yhteydessä on tarkasteltu Älykkään erikoistumisen strategian 2021–2027 päivitystarpeita.

Päivityksen osalta painopisteiksi ovat nousseet erityisesti teolliset keskittymät sekä kilpailuetua tuottavat kärki- ja kasvualat, jotka vahvistavat maakunnan elinvoimaa sekä kokonaisturvallisuutta ja huoltovarmuutta.

Satakunnan älykkään erikoistumisen strategia 2021–2027 on kokonaisuudessaan Satakuntaliiton verkkosivuilla <https://satakunta.fi/wp-content/uploads/2025/11/Satakunnan-alykkaan-erikoistumisen-strategia-2021-2027.pdf>

Elintarvikeklusteri

Satakunnan elintarviketuotannon vahvuus on sen monipuolisuus. Satakuntaan sijoittuu useita alan valtakunnallisia kärkiyrityksiä ja maakunnassa on myös pitkät perineet sopimustuotannosta, jolla turvataan tuotannon taloudellinen, ekologinen ja eettinen kestävyys. Satakunnan ruoantuotanto on oleellinen osa myös kansallista huoltovarmuutta. Satakuntalaisen vastuullisesti tuotetun, turvallisen ja terveellisen ruoan kysyntä on kansainvälisillä markkinoilla hyvä.

Bio- ja kiertotalous

Satakunnassa on biotalouden kasvulle kilpailukyinen toimintaympäristö. Keskeisiä biopääoman luonnonvaroja Satakunnassa ovat metsien, maaperän, peltojen, vesistöjen ja meren biomassassa eli eloperäinen aines. Satakunnan teolliset symbioosit luovat mahdollisuuksia energia- ja materiaalitehokkaalle sekä vähähiiliseen kiertotalouden toimintatavalle.

Sininen talous

Sininen talous on Satakunnassa veteen liittyvää TKI-toimintaa, meriteollisuutta, meriklusteria, vesiosaamisen kehittämistä, pohjavesiä, vesien suojelua, kalataloutta, virkistystä, hyvinvointipalveluja ja vesistömatkailua kaikissa vesistöissä. Merialuesuunnittelu tukee merialueen pitkäjänteistä kehittämistä ja edistää sinistä kasvua sekä ympäristön- ja luonnonsuojelua soveltamalla alueellisesti näiden tarpeita ja tavoitteita yhteen.

Satakunnassa on tarjolla vastuullisesti tuotettuja vetovoimaisia matkailupalveluja sekä laadukkaita kulttuuripalveluja ja maakunnassa järjestetään tasokkaita, kansainvälisellä tasolla, tunnettuja tapahtumia, joiden merkitys alueen taloudelle on tärkeä.

Hyvinvointitalous

Hyvinvointitalouden osalta tavoitteena on luoda ympäristö, jossa kaikki yhteiskunnan jäsenet voivat hyödyntää omaa osaamistaan ja mahdollisuuksiaan kiinnittyä yhteiskuntaan sekä edistää hyvinvointia ja turvallisuutta. Satakuntalaisten hyvinvoinnin edistämiseksi keskeisiä elementtejä ovat palvelujen saatavuus ja saavutettavuus, monipuoliset koulutuspalvelut sekä rakennettu ja rakentamaton ympäristö.

Energiaklusteri

Satakunnassa on monipuolinen energiatuotannon keskittymä, jossa tuotetaan sähköä noin viisinkertaisesti maakunnan kulutukseen nähden. Monipuolinen energiatarjonta ja -osaaminen antavat maakunnan energiaintensiiviselle teollisuudelle vahvaa kilpailullista etua. Perusenergiatuotannon ohella Satakunnassa panostetaan myös monipuoliseen uusiutuvien energiamuotojen käyttöön.

Automaatio- ja robotiikkaklusteri

Satakunnassa on vahva automaatioon ja robotiikkaan erikoistunut klusteri. Satakunta kuuluu myös Robocoast EDIH-verkostoon, jonka tavoitteena on yksityisen ja julkisen sektorin digitalisaation nopeuttaminen sekä pk-yritysten tuottavuuden ja kilpailukyyn kehittäminen digitalisaatiota ja teknologista kehitystä (ml. murrusteknologiat) edistämällä.

Teknologiametalli-, mineraali ja akkuklusteri

Satakunnassa on kansainvälisesti merkittävä teknologiametallien tuotannon ja jatkojalostuksen ekosysteemi, joka kasvaa digitalisaation ja vihreään kasvuun liittyvän sähköistymisen luoman metallien kysynnän kautta.

Turvallisuus ja huoltovarmuus

Maakunnan viranomaisyhteistyön, turvallisuuskulttuurin ja puolustusklusterin toimintakäytännöt ovat toimivia ja lisäävät kokonaisturvallisuutta.

SATAKUNNAN ÄLYKKÄÄN ERIKOISTUMISEN STRATEGIAN PÄIVITYS

Kehittämisteema 1: Teollisten keskittymien vahvistaminen

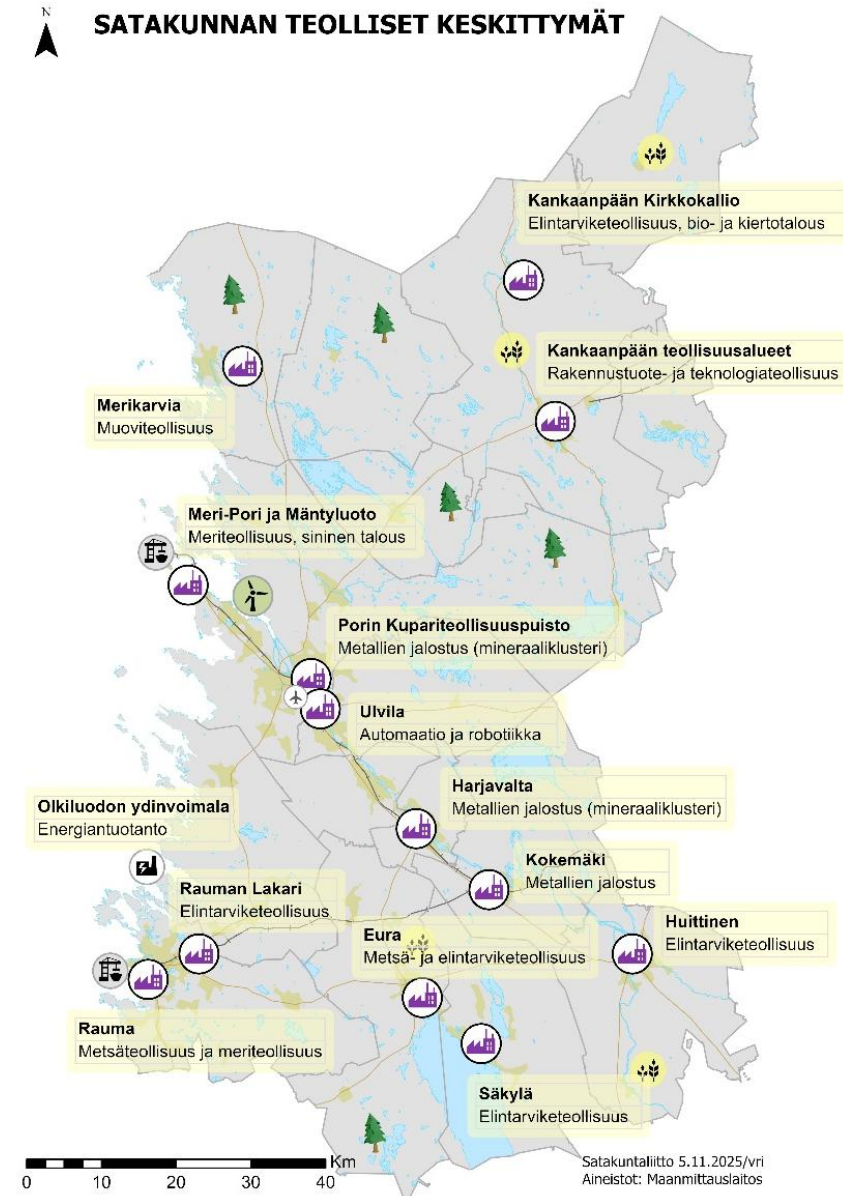
Satakunnan teolliset keskittymät vahvistavat maakunnan aluetaloutta ja tuottavuutta sekä luovat työpaikkoja.

Teolliset keskittymät edistävät mm. digitalisaation, kiertotalouden ja puhtaan energian ratkaisuja, toimivat alustana tutkimus, -kehitys- ja innovaatiotoiminnalle sekä houkuttelevat merkittäviä investointeja ja kytkeytyvät maakunnan älykkään erikoistumisen klustereihin.

Klusterit vahvistavat maakunnan elinvoimaa ja kasvua sekä elinkeinoja puhtaan siirtymän sekä ilmasto - ja hiilineutraalisuustavoitteet huomioivalla tavalla.

Kehittämistarpeita:

- Teollisten keskittyminen kehittämisessä on tarpeen optimoida toimintamalleja edelleen esimerkiksi fyysisen ympäristön, yhteisen verkostomaisen toimintatavan ja liiketoimintamahdollisuuksien sekä markkinoinnin osalta.
- Myös logistiikassa, materiaalivirtojen hallinnassa, hankintatoimessa, alihankinnassa ja toimittajissa sekä tukitoiminnoissa voidaan saavuttaa jaettuja resursseja hyödyntäen kasvavia synergiaetuja.
- Nettonolla-asetuksen aktiivinen seuranta ja mahdollisuuksien tunnistaminen uusille avauksille.
- Kannustetaan koulutustoimijoita luomaan Net-Zero Industry Academy.
- Luodaan uusia koulutusmalleja yhteistyössä yritysten ja muiden alueiden kanssa.
- Edistetään digitalisaation, automaation ja tekoälyn käytön ja sovellusten yleistyessä myös digitaalisia taitoja ja valmiuksia.
- Tunnistetaan maakunnan keskeiset alihankintaverkostot ja vahvistetaan niiden kytkeytymistä kansallisiin ja kansainvälisiin arvoverkkoihin.
- Houkutellessaan osaamisen ja arvoverkkojen kautta maakunnan teollisiin keskittymiin lisää toimijoita ja investointeja.
- Edistetään Invest-in toimintaa.

SATAKUNNAN ÄLYKKÄÄN ERIKOISTUMISEN STRATEGIAN PÄIVITYS

Kehittämisteema 2: Kärki- ja kasvualojen menestys

Vienti on kasvavan maakunnan keskeinen kilpailuetu, joka tuo maakunnan sijainnin ja elinkeinorakenteen osalta maakunnalle mahdollisuuksia kytkeytyä osaksi globaaleita arvoverkkoja ilmasto - ja hiilineutraalisuustavoitteet huomioivalla tavalla.

Älykkään erikoistumisen 2021-2027 osaamis- ja innovaatioklustereista on kärki- ja kasvualoiksi tunnistettu teollisuusmaakunnan tärkeät vientialat sekä muut keskeiset tukipilarit, kuten esim. energiantuotanto ja elintarviketuotanto sekä kasvavat ja kehittyvät alat, kuten esim. puolustusteollisuus ja kaksikäyttöteknologiat.

Teknolohiateollisuus

Meriteollisuus ja meriklusteri

Metsäteollisuus

Kemianteollisuus

Energiateollisuus

Elintarviketuotanto ja -teollisuus

Puolustusteollisuus ja kaksikäyttöteknologiat

Kehittämistarpeita:

- Vienti- ja kasvuyrityksille on merkittävää koulutus- ja innovaatioympäristöjen ja kumppanuuksien kehittäminen.
- TKI-kehitysalustojen sekä investointien edistäminen.
- Strategisten teknologioiden (ml. murrosteknologiat), digitalisaation ja tekoälyn osaamisen kehittäminen.
- Osaajatarpeiden ennakointi.
- Puhtaan siirtymän ja kiertotalouden edistäminen.
- Kansainvälistymisen ja verkostojen vahvistaminen.
- Keskeisen logistisen ja puolustuspoliittisen sijainnin hyödyntäminen Itämerellä.
- Puolustusteknologian, kaksikäyttöratkaisujen ja sotilaallisen liikkuvuuden TKI-osaamisen vahvistaminen.
- Puolustusteknologiaa ja kaksikäyttöratkaisuja tukevan teollisuuskapasiteetin vahvistaminen
- Sotilaallista liikkuvuutta edistävän liikenneinfrastruktuurin kehittäminen (ml. kaksikäyttöratkaisut)
- Koulutus- ja tutkimuslaitosten teknologioiden käyttöönotto- ja muun osaamisen (ml. evaluointi- ja testaustoiminta) vahvistaminen puolustusteollisuuden toimialan pk-yritysten TKI-toiminnan, kansainvälistymisvalmiuksien ja verkostoitumisen edistämiseksi.
- Jäänmurtaja- ja arktisen meriliikenteen ratkaisujen edistäminen Satakunnan meriklusterin erikoistumisena (suunnittelu, automaatio, digital twin, uudet käyttövoimat, elinkaaripalvelut).
- Turvallisuusklusteria tukevien innovaatioiden ja palvelujen kehittäminen.
- Kehittämistoimijoiden, koulutus- ja tutkimusorganisaatioiden sekä elinkeinoelämän tutkimus, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan maakunnallisen sekä kansallisen ja kansainvälisen yhteistyön vahvistaminen, mikä mahdollistaa esim. uusien teknologioiden pilotoinnin.
- Tuotteiden ja palveluiden jalostusarvon sekä tuottavuuden kasvattaminen ja edellytysten luominen uusille markkina-avauksille ja kansainväliselle kasvulle.

MAAKUNTAOHJELMAN VAIKUTUSTEN ARVIOINTI

- Maakuntaohjelman vaikutuksia on arvioitu +/- asteikolla. Lisäksi mahdollisia vaikutuksia on kuvattu lyhyillä sanallisilla kuvauksilla.
- Vaikutusten arviointi on toteutettu kokonaisarviointina, jossa on varsinaisen ympäristövaikutusten arvioinnin (sova) lisäksi on toteutettu myös taloudellisten ja yhteiskunnallisten sekä maaseutuvaikutusten arviointi.

Vaikutukset maaperään, vesiin, ilmaan, kasvillisuuteen ja eliöihin, luonnon monimuotoisuuteen sekä luonnonvarojen hyödyntämiseen.

Vaikutukset ilmastonmuutoksen hillintään ja ilmastonmuutokseen sopeutumiseen

Vaikutukset ihmisten terveyteen, elinoloihin ja viihtyisyyteen, yhdyskuntarakenteeseen, rakennettuun ympäristöön, maisemaan, kaupunkikuvaan ja kulttuuriperintöön.

Taloudelliset ja yhteiskunnalliset vaikutukset (esim. aluetalouteen, kilpailukykyyn, yritystoimintaan, tki-toimintaan, osaavan työvoiman saatavuuteen, palveluihin, koulutukseen, maakuntakuvaan)

Maaseutuvaikutukset (esim. vaikutukset maaseudun väestöön ja elinoloihin, elinkeinoihin, työllisyyteen, palveluihin, ympäristöön)

MAAKUNTAOHJELMAN SEURANTA

Maakuntaohjelma on väline maakunnan kehittämistyölle, joten sen toteutumisen ja vaikutusten seuranta on myös tärkeää alueen kehittämisen kannalta.

- **Maakuntaohjelman toteutusta seurataan mm. kehittämishankerahoituksen vaikuttavuuden kautta.**
  - Hankkeiden vaikuttavuutta seurataan myös osana teemakohtaisia maakunnallisia foorumeita.
  - Eryityisesti maakuntaohjelman seurantaa ja toteutusta palvelevat alue-ennakointi ja TKI (tutkimus, kehitys, innovaatio) -yhteistyöfoorumit.
- **Maakuntaohjelman toteutumista seurataan myös osana EU:n alue- ja rakennepolitiikan rahastojen toimeenpanoa** maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristön toimesta Uudistuva ja osaava Suomi 2021-2027 -ohjelmaa toteuttavien viranomaisten kanssa.
- **Keskeinen osa maakuntaohjelman toteutuksen seurantaa on aluekehittämisen tilannekuvan tilastopohjainen seuranta**, joka tukee myös aluekehittämiskeskusteluissa tarvittavaa määrällistä tilannekuvaa ja sen pohjalta määritettäviä aluekehityksen kehitysnäkymiä.
  - Tilannekuva päivitetään kerran vuodessa.
- Satakunnan maakuntaohjelman ympäristövaikutusten seuranta sisällytetään osaksi edellä mainittua seurantaa.

JATKOTOIMET

- Satakunta suunnitelmaa – maakuntaohjelmalle 2026-2029 luodaan **visuaalinen ilme**.
- Maakuntaohjelmasta laaditaan **tiivistelmä**, joka käännetään myös **englanniksi**.
- Vuoden 2026 aikana toteutetaan **sidosryhmä- ja infotilaisuuksia**, joiden tavoitteena on lisätä maakuntaohjelman tunnettuutta ja vahvistaa sitoutumista sen toteuttamiseen.

SATAKUNTALIITTO
Regional Council of Satakunta

JATKOTOIMET

Sidosryhmä- ja infotilaisuudet mm.

- Maakuntaohjelma- ja EU-rahoitusinfo 16.3.2026
- Tulevaisuuskeskustelu KASVAVA MAAKUNTA - Kuntien suunta väestönmurroksessa 24.4.2026
- Tulevaisuuskeskustelu PARAS SIJAINTI - SuomiAreenan paneelikeskustelu 24.6.2026
- Tulevaisuuskeskustelu ONNELLISTEN PAIKKA - Satakunnan kulttuurifoorumi 20.11.2026
- Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiofoorumit (TKI-foorumit, kevät & syksy)

Kiitos!

[Maakuntaohjelma 2026-2029 – Satakunta suunnitelmaa | Satakunta.fi](#)
([Liitteet](#))

[Satakunnan älykkään erikoistumisen strategia](#)

SATAKUNTALIITTO
Regional Council of Satakunta